

2023. évi bevallási adatok alapján tovább nőtt Eger város helyi iparűzési adóerőképessége

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) előírásai szerint Eger Megyei Jogú Város Önkormányzat teljes területére a helyi iparűzési adó, továbbá az általa közvetlenül igazgatott területen a többi helyi adó bevezetésére (és működtetésére) volt jogosult. **Adóerőképesség alapján a tehetősebb települések befizetnek a hátrányos helyzetűeket támogató alapba.**

1

A hatályos iparűzési adórendelettel rendelkező Önkormányzatok 2024. július 31-éig szolgáltatnak adatot az **iparűzési adóerő-képességet meghatározó 2024. július 20-ai adóalap¹ összegéről** a Magyar Államkincstár felé, így már rendelkezésre állnak adatok az elemzésre, összevetésre.

Az adott település adóerőképessége határozza meg az állami normatívák mértékét, illetve a „fizetendő” szolidaritási hozzájárulás összegét is. Az önkormányzatok működésének támogatását határozza meg majd az adóerőképesség, mivel a magas adóerőképességgel rendelkező városok kevesebb támogatást kapnak működésükhöz. **Az adóerőképesség alapját az adott évben feldolgozott helyi iparűzési adóbevallások adatai adják.**

Egyfajta adót, ún. szolidaritási hozzájárulást „fizetnek” a nagyobb adóerőképességgel rendelkező települések a központi költségvetés felé, az utóbbi években ennek Eger városa is részese lett. *(2020. évig ilyen jellegű hozzájárulást Egernek nem kellett fizetnie, mivel a szabályok magasabb értéknél húzták meg a szolidaritási adófizetés határát.)*

A szolidaritási hozzájárulás csak könyveléstétellel „adó”, **a gyakorlatban a központi költségvetés ezzel az összeggel csökkenti az érintett önkormányzatoknak a támogatását.** Egyes állami támogatások attól is függenek, hogy az adott település egy lakosra jutó iparűzési adóerőképessége milyen nagyságot mutat. Erre vonatkozóan különféle paraméter táblázatok állnak rendelkezésre az adott évi költségvetési törvényben. Az önkormányzattól szolidaritási hozzájárulás címén történő elvonása a települési önkormányzat számára folyósítandó támogatás havi összegéből a nettó finanszírozás keretében történik.

2021. évben 796,9 millió forint, majd 2022. évre 731,7 millió forint hozzájárulást „fizetett” a központi költségvetésnek. 2023. évben ez tovább nőtt, hiszen a szolidaritási hozzájárulás összege már meghaladta a 1.140,9 millió forintot. **2024. évre további 383 millió forinttal nő Egerben a szolidaritási hozzájárulás összege és immár eléri a 1.524 millió forintot. 2025. évre tovább fog nőni a szolidaritási hozzájárulás nagysága, az meghaladja a 1.746,8 millió forintot.**

A 2024. évi költségvetési törvény szerint a szolidaritási hozzájárulás alapja 2023. évvel azonos, ám a szolidaritási hozzájárulás tervezett bevételi előirányzata országosan már 307.6 milliárd forint. Számítani lehetett arra, hogy a nagyobb városok jelentősebb összeggel járulnak hozzá más önkormányzatok működéséhez.

A Pénzügyminisztérium idei előrejelzése alapján a gazdasági növekedésnek köszönhetően országosan a helyi önkormányzatok helyi adóbevételei, élükön a helyi iparűzési adóval emelkedhetnek. A helyi iparűzési adóbevételek országos összege a 2023. évi 1.149,2 milliárd forintról 2024-re várhatóan 1.337,2 milliárd forintra emelkedik, ami 188 milliárd forint emelkedést jelent.

¹ Általában ez az összeg korrekciókkal számolva az Eger városra jutó iparűzési adóalap 1,4 %-át adja.

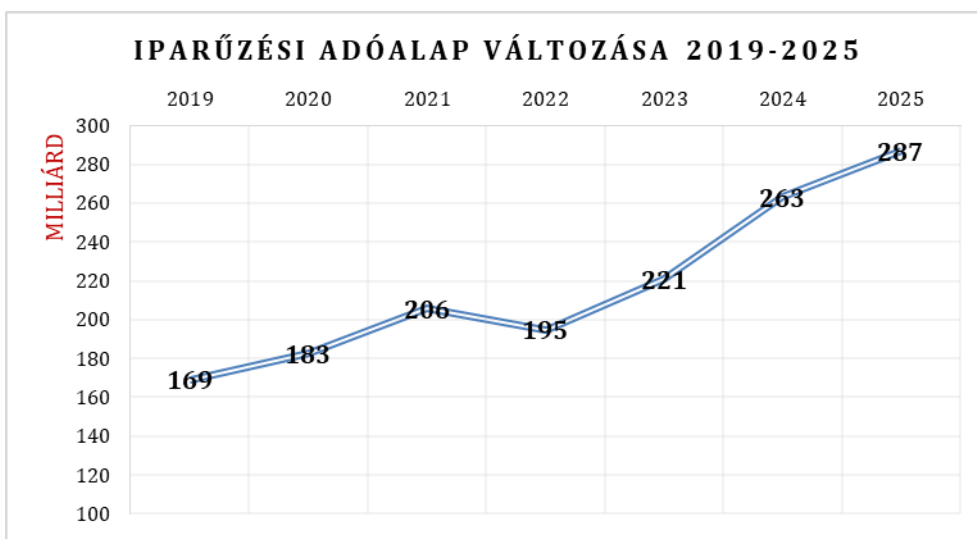
A 2024. július 31-ig beérkezett és feldolgozott 2023. évi HIPAK bevallások tükrében az **adóerőképesség alapját jelentő Egerben képződött adóalap + 8,9%-kal emelkedett** a múlt évi (2022.) adatokhoz képest.

Az ezt megelőző öt évben az adóalapok az előző évekhez viszonyított változása -5,3% és +19,2% arány között szóródtak. A COVID és egyéb más veszélyhelyzetek okozta gazdasági visszaesést kiheverte a város és az iparúzési adóalapot érintő növekedés – egyelőre - jelentősnek mondható.

Adóerőképesség számításnál alapul vett adóalapok és adóerő változása 2019-2025. évek

adóerő alakulása a MÁK felé teljesítendő adatszolgáltatás alapján	iparúzési adóalap	adóerőképesség
2019	169 104 208 873	2 367 458 924
2020	182 727 150 219	2 558 180 103
2021	205 826 279 161	2 881 567 908
2022	194 867 834 588	2 728 149 684
2023	220 826 363 943	3 091 569 095
2024	263 328 411 540	3 686 597 762
2025	286 781 363 167	4 014 939 084

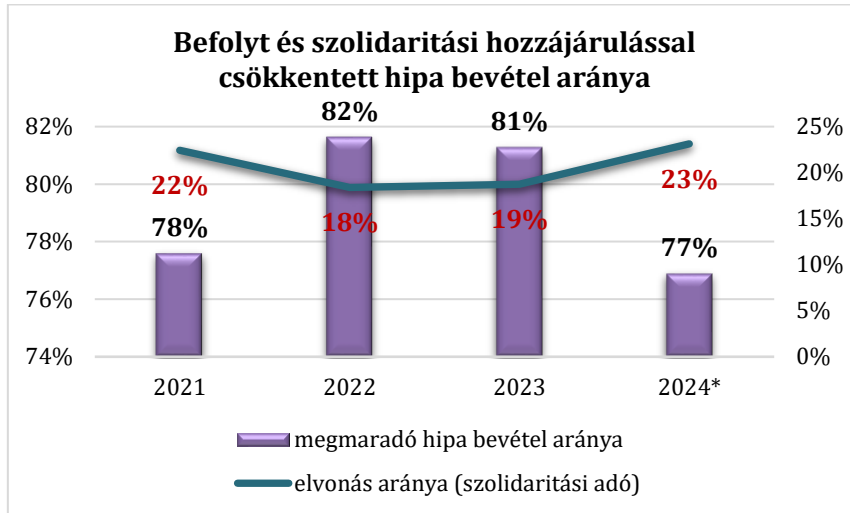
Iparúzési adóerőszámítás alapjának változása 2019-2025. évek

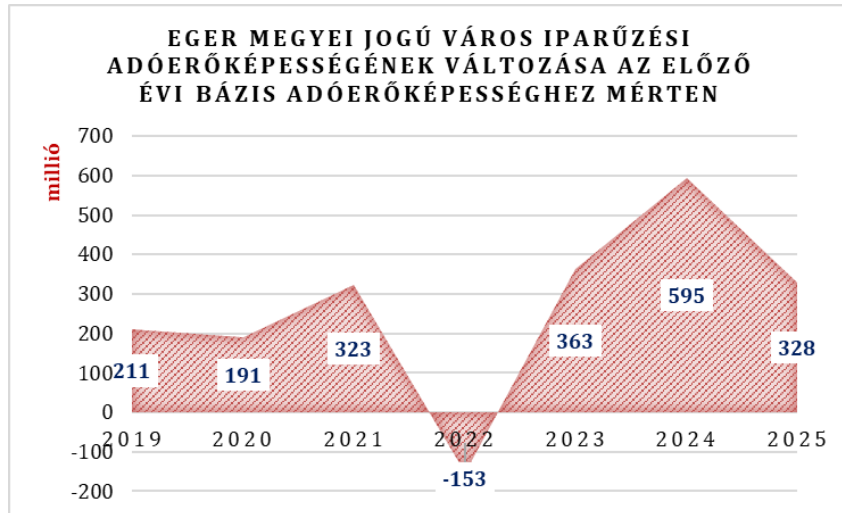
HIPA bevételek alakulása és a szolidaritási hozzájárulás nagysága Egerben

M Ft-ban	Eger hipa bevétele	szolidaritási hozzájárulás	nettó hipa bevétel
2021	3 552,9	796,9	2 756,0
2022	3 979,1	731,7	3 247,4
2023	6 085,9	1 140,9	4 945,0
2024*	6 590,0	1 524,0	5 066,0
*előirányzat			

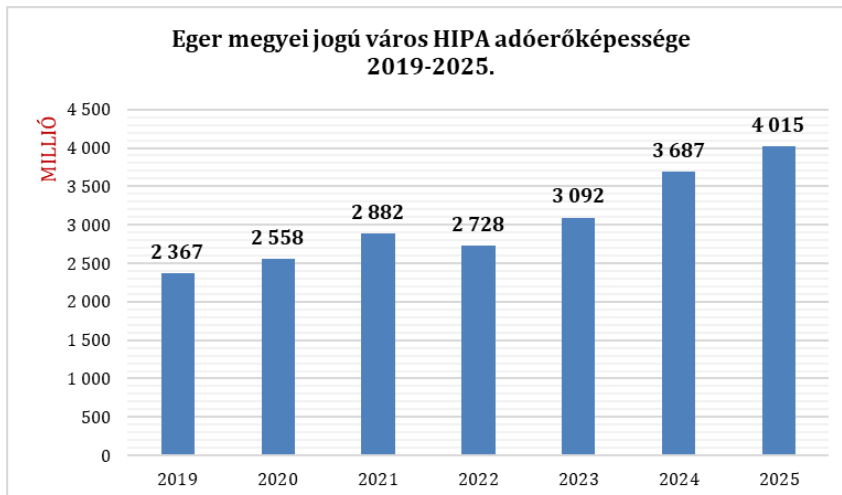
Adóerőképesség változása 2021-2024. évek

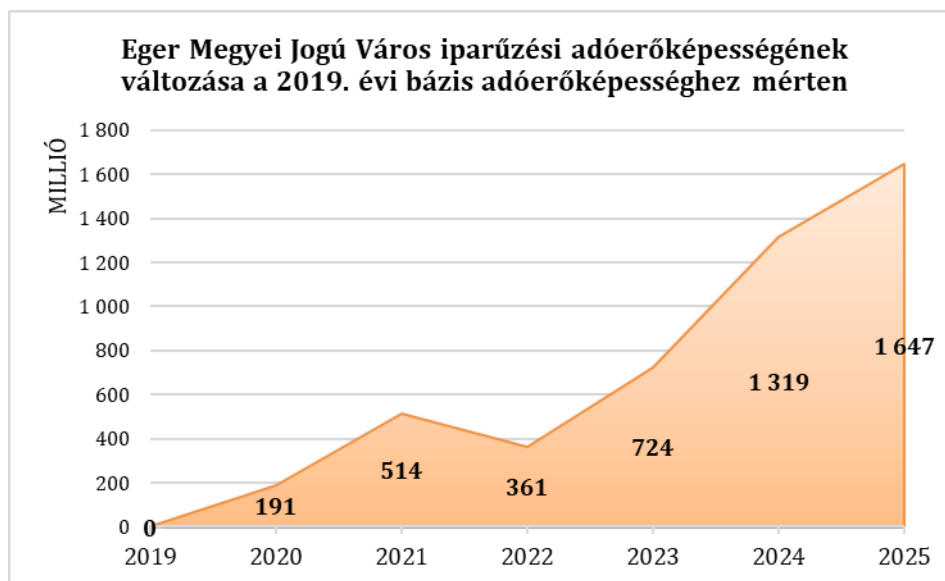
Adóerőképesség változása az előző évbázishoz képest 2019-2025. évek

Adóerőképesség változása 2019-2025. évek

Adóerőképeség változása a 2019. évi bázishoz

4

Az Önkormányzat helyi adókból származó bevételei között – a féléves bevételi adatok alapján – a helyi iparüzési adóbevétel összege és aránya (80,4%) továbbra is a legnagyobb. Iparüzési adóban 2024. március 15-ig a 2022. évi bevallott végleges adó felét kellett 2024. évi adóelőleg részként megfizetni, illetve 2024. május 31-ig az előleg kiegészítést kellett feltölteni, illetve ettől az időponttól lehetett a túlfizetést visszaigényelni.

Az iparüzési adóbevétel legnagyobb részét Egerben a feldolgozóipar adta. **A 2024. első félévi helyi iparüzési adóbevétel 79,8%-át a legnagyobb 200 egri társas vállalkozás fizette.** Ezek között számosan nem csak Egerben működnek, hanem más településeken is lehet telephelyük, vagy esetleg székhelyük. A 2023. évi bevallási adatok tükrében **az adózók 24,7%-a több önkormányzat felé is fizet iparüzési adót,** azaz adóalapjukat megosztják az adófizetésnél. **Am bevételeket tekintve súlyuk ennél jelentősebb, hiszen ők fizették az iparüzési adó több mint 70%-át!**

A rendszerváltás egyik fontos eleme volt a helyi pénzügyi autonómia szempontjából a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény elfogadása, mely szabályozza hazánkban a helyi adók körét. Az Önkormányzatok saját bevételek közül a helyi adók, azon belül is az iparüzési adó jelenti a legnagyobb saját forrásokat. Ez azonban – eloszlását tekintve – szintén a nagyobb teljesítő képességű, fejlettebb településeknek (például megyei jogú városok) kedvezett. A statisztikai adatokat áttekintve a főváros és a megyei jogú városok adóbevételei voltak mindig is a legmagasabbak, viszont a községek egészen alacsony bevételekkel rendelkeztek. **Általánosságban is elmondható, hogy a megyei jogú városok adóerőképesége volt mindig is a legmagasabb a vidéki települések között.**

A helyi önkormányzatok 2024-ben – hitelforrások nélkül – mintegy 4186,0 milliárd forinttal gazdálkodhatnak, melyhez a központi költségvetés a IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezetben mintegy 1049,7 milliárd forintot, a 2023. évi támogatások 108,4 %-át biztosítja. **A helyi Önkormányzatok befizetése** (szolidaritási hozzájárulás) 2023.évben: 237,2 Mrd Ft, 2024. évben: 307,6 Mrd Ft, 2025. évben: 327,6 Mrd Ft, 2026. évben: 342,6 Mrd Ft, 2027. évre 357,6 Mrd Ft milliárd forint lesz/lehet. Miniszterelnökséget vezető miniszter (Gulyás Gergely) szerint **helyes döntés, hogy az iparüzési adóbevétel elsősorban az önkormányzatok működését szolgálja,** ám azt vizsgálhatja a Kormány, hogy ennek elosztása az Önkormányzatok közt vajon megfelelő-e, így várható – *az Önkormányzati Szövetségek bevonásával* – „finomhangolás” az iparüzési adót érintően.

Eger, 2024. július hó

Korsós László s.k.

Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adóiroda vezetője